

Buitenland

AUSTRALIË

Gevaarlijk speelgoed. Gedurende een periode van negen jaren, eindigend in mei 1973, zijn in het Royal Alexandra Hospital for Children te Sydney 17 kinderen opgenomen wegens verwonding door een kogel uit een windbuks. In één geval had de verwonding een dodelijke afloop. De kogel was door de schedel naar binnen gedrongen en in de hersenen blijven steken. Bij vier kinderen was de kogel in een long terechtgekomen en in één geval in de sinus sphenoidalis. Het blijkt dus dat de windbuks niet zo'n onschadelijk speelgoed is als men voor kinderen zou mogen wensen. In New South Wales is het omgaan met een windbuks verboden voor kinderen beneden de 14 jaar. Maar op zijn minst zeven van de kinderen die de schoten op bovenbedoelde slachtoffers hadden gelost, waren jonger dan 14 jaar. De patiënten worden in het *Medical Journal of Australia* beschreven door IAN S. REID. Deze wijst erop dat het doordringingsvermogen van een uit een windbuks afgevuurde loden kogel veel groter is dan men zou denken; dit is ook de ervaring van anderen (RAWSON in Nieuw-Zeeland, REEVES in Engeland, SUGITA in Japan, SPITZ in Zuid-Afrika). Een begeleidend editorial (*Ibid.*, bl. 55) dringt, evenals de auteur REID, sterk aan op stringenter toezicht op de verkoop van windbuksen.

GROOT-BRITTANNIË

Acetosal en ischemische hartziekte. Na de mededelingen omtrent de schadelijke bijwerkingen van acetosal, in het bijzonder ten aanzien van het verwekken van bloedingen uit het maagdarmslijmvlies, verschijnen thans berichten die voor dit middel een soort ereherstel kunnen betekenen. Er bestaat namelijk de mogelijkheid dat acetosal, indien regelmatig gebruikt, een preventieve werking of althans een verminderende invloed uitoefent op de schadelijke werking van andere etiologische factoren van ischemische hartziekte, met name op hyperlipidemie en op het roken. Reeds in 1953 had COBB gemeld dat hij bij bestudering van secties slechts bij 4 pct van 191 gestorven lijders aan langdurige reumatoïde arthritis als doodsoorzaak hartinfarct had vastgesteld, vergeleken met 31 pct van de gemiddelde bevolking van Amerika. Thans zijn in het *British medical Journal* (9 maart bl. 436 resp. 440) twee artikelen verschenen — van P. C. ELWOOD e.a. resp. de Boston Collaborative Drug Surveillance Group, Boston, USA — waaruit wederom de waarschijnlijkheid, althans de mogelijkheid, van een preventieve werking van acetosal blijkt, in het bijzonder ten opzichte van een eerste infarct-aanval. Minder duidelijk is de beschermende werking bij personen die reeds eerder een hartinfarct hebben doorstaan.

INDONESIË

Maatregelen tegen emigratie van artsen. De Indonesische regering probeert een eind te maken aan de „brain-drain” van artsen naar de industrielanden. In het verleden zijn vele artsen, met als doel een voortgezette opleiding, naar andere landen getrokken, vooral naar de Verenigde Staten, Nederland en Duitsland, en de meesten hunner hebben na voltooiing van hun studie geprobeerd, vaak met succes, zich in deze landen te vestigen. Thans is door het ministerie van gezondheid te Djakarta bepaald, dat artsen die na beëindiging van de voortgezette opleiding niet naar Indonesië terug-

keren, voor goed uitgesloten worden van de medische praktijk in Indonesië. Bovendien is bepaald dat deze artsen voor vertrek uit Indonesië een speciale vergunning nodig hebben van het ministerie van gezondheid. (*Dtsch. Ärztebl.*, 7 maart bl. 680.)

VERENIGDE STATEN

PSRO's. In 1974 worden ingevolge een nieuwe wet „Professional Standards Review Organisations” (PSRO's) geformeerd, die toezicht zullen houden op de medische behandeling van alle patiënten die onder „Medicare” en „Medicaid” vallen. Elke PSRO zal te werk gaan volgens professioneel ontwikkelde normen van verzorging, diagnostiek en behandeling, gebaseerd op patronen die typisch zijn voor de praktijk in het desbetreffende gebied. Iedere arts zal zich aan deze normen moeten houden; anders krijgt hij voor zijn diensten geen betaling. Het denkbeeld omtrent de PSRO's is ontstaan uit de ervaring dat in Amerika te veel operaties werden uitgevoerd, althans vergeleken bij andere landen. De Amerikaan heeft een tweemaal zo grote kans om (zijn) galblaas of (haar) uterus kwijt te raken als de Brit. Bij vrijwel alle pasgeboren jongens wordt circumcisie verricht, omdat de obstetricus deze ingreep met klem aan de ouders adviseert... indien ze door het „Blue Shield” wordt gehonoreerd.

Men voorziet grote moeilijkheden. Er komt een massa papieren rompslomp en een leger bureaucraten zal zich moeten bezighouden met de medische aantekeningen en de recepten van elke arts. Bovendien wordt een ontoelaatbare wetenschappelijke premie op de individuele arts uitgeoefend. Indien volgens de „norm” een hartinfarct-patiënt met anticoagulantia moet worden behandeld, zal elke behandeling zonder anticoagulantia worden afgekeurd. Indien de plaatselijke PSRO meent dat iedere patiënt die electief-chirurgisch zal worden behandeld en pre-operatief een spirometrisch onderzoek moet ondergaan, zal elke arts die de operatie zonder voorafgaande spirometrie uitvoert, worden beschuldigd van onachtzaamheid. Men vreest tenslotte dat de PSRO's de arts-patiënt-verhouding ongunstig zullen beïnvloeden. (*Lancet*, 16 febr. bl. 260.)

HBAg in schaaldieren. Epidemiologische waarnemingen wijzen op het bestaan van een oorzakelijk verband tussen het eten van schaaldieren en het voorkomen van virushepatitis. PAUL MAHONEY en medewerkers hebben mosselen met het virus kunnen infecteren en hebben waargenomen dat de infectie op andere mosselen overging. Tien mosselen werden in water gedompeld dat een geconcentreerde oplossing van HBAg (Australia-antigeen) bevatte. Na vier dagen werden twee aldus „geïnfecteerde” mosselen in een gesloten-systeem-aquarium geplaatst, samen met 14 ongeïnfecteerde mosselen. Deze laatste werden in paren na 1-20 dagen onderzocht. In alle aanvankelijk ongeïnfecteerde mosselen werd HBAg aangetoond. Klaarblijkelijk kunnen mosselen het HBAg uit water opnemen en het antigeen op andere mosselen overdragen. Dit onderzoek steunt de opvatting dat mosselen als vectoren fungeren bij de verspreiding van virushepatitis. Vermoedelijk vormen schaaldieren een natuurlijk reservoir voor HBAg en hepatitis-B-virus. (*Science*, 11 jan. bl. 80.)

M. M. HILFMAN